

Akademie múzických umění v Praze

Divadelní fakulta

Katedra činoherního divadla

Bakalářská práce

Adam Skala: Co činí realismus reálným Důvody a prostředky pro realistickou inscenaci v roce 2016

Oponentský posudek

Předmětem bakalářské práce Adama Skaly je snaha o prozkoumání možností využití realistických prostředků současnými inscenátory dramatických textů. Snaží se přitom téma realismu vidět v širších souvislostech. Adam Skala rozdělil svou práci na dvě části. V té první, teoretické, vymezuje termín „realismus“ a zabývá se tímto fenoménem v historických souvislostech, přičemž první znaky realismu mapuje již v rané historii starého Egypta a Sumeru. Snaží se ve stručném výčtu zkoumat vývojové tendence realistického zobrazení v průběhu historie až ke svébytnému uměleckému směru ve 2. polovině 19. století. Zvláštní pozornost pak v této první části věnuje student uměleckým východiskům a výrazovým prostředkům současného význačného berlínského režiséra Thomase Ostermeiera, který bývá často označován za jednu z nejvýraznějších osobností tzv. nového realismu. Je evidentně jeho prací velmi zaujat a zvláště kapitola nazvaná Aktuálnost moderního realismu je v zásadě obhajobou divadelního názoru tohoto berlínského umělce. Nutno říci, že obhajobou poměrně pregnantně formulovanou.

Druhá část bakalářské práce, kterou autor nazval Reflexe vlastní tvorby, pak obsahuje shrnutí jeho osobních zkušeností ze studia herectví na Pražské konzervatoři, předškolní a školní tvorby, vždy v souvislosti s využitím realistických prostředků. Adam Skala se snaží velmi upřímně reflektovat a s odstupem času hodnotit všechny podněty, které v souvislosti s realistickou metodou tvorby získal, ať již jako student herectví nebo později jako režisér předškolních či školních inscenací. Poměrně kriticky dnešními očima hodnotí svůj režijní podíl na inscenacích, které předcházely jeho studiu na DAMU, jako např. Vařený hlavy, Historiky z lapáku a monodrama Osamělé večery Dory N. (mimochodem tato divadelní výpověď dcery spisovatelky Boženy Němcové v podání herečky Marty Sovové se, pokud

vím, hraje dodnes). Naopak za své zatím nejzdařilejší dílo považuje dvacetiminutovou verzi Euripideovy tragédie Médeia, která byla jeho závěrečnou prací druhého ročníku studia na DAMU.

Páteř této druhé části studentovy bakalářské práce tvoří analýza přípravy a realizace jeho bakalářské inscenace Domeček pro panenky H. Ibsena. Popisuje jednotlivé fáze od zadání a výběru textu přes přípravu konceptu, výběr herců, úpravu textu, čtené zkoušky až po jevištní realizaci. Upřímně se snaží reflektovat především problémy, které při samotném inscenování vyzvuly a které, podle jeho názoru, uspokojivě nevyřešil. A právě onu nekompromisní upřímnost považuji asi za nejvzácnější přínos bakalářské práce Adama Skaly. Přeji mu, aby tato nekompromisní reflexe a s tím spojené uvědomění si vlastních chyb vedlo v budoucnu ke stále kvalitnějším výsledkům jeho práce.

Mimochodem bych rád doporučil Adamu Skalovi, aby si v budoucnu svůj jakýkoli písemný projev po sobě pozorně přečetl, neboť gramatických a stylistických chyb (alespoň ve verzi, kterou jsem obdržel) je na charakter takovéto práce až příliš mnoho.

Bakalářskou práci Adama Skaly „Co činí realismus reálným“ doporučuji k obhajobě.

Doplňující otázky:

1. Ve své práci píšete, že závěr Vaší bakalářské inscenace Domeček pro panenky se utopil v prvoplánové estetizaci a díky problémům s hudebním podkladem se tento stal poměrně nečitelným. Našel byste s odstupem času pro tento závěr z Vašeho pohledu uspokojivější inscenační řešení? Pokud ano, tak jaké (či jaká)?
2. Hereckým výrazovým prostředkům se ve své práci věnujete spíše okrajově. Myslíte si, že současné účinné herecké prostředky obsahují realistické tendence nebo spíše naopak?

V Praze dne 6. září 2016

doc. Mgr. Milan Schejbal

